Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0098

Yhdeksäs taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta käsittelevä kertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. toukokuuta 2025 yhdeksännestä taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta käsittelevästä kertomuksesta (2024/2107(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 4 artiklan, 162 artiklan, 174–178 artiklan ja 349 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060[1] (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus),

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058[2],

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä 24. kesäkuuta

---

1 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
2 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.

2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1059[1],

– ottaa huomioon Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1057[2],

– ottaa huomioon oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1056[3],

– ottaa huomioon jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115[4],

– ottaa huomioon asetusten (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19:n puhkeamisen vastatoimena 30. maaliskuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/460 (koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite)[5],

– ottaa huomioon asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena 23. huhtikuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/558[6],

– ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 muuttamisesta taloudellisen tuen myöntämiseksi vakavan

---

1 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.
2 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
3 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
4 EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
5 EUVL L 99, 31.3.2020, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
6 EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/558/oj.

kansanterveysuhan koettelemille jäsenvaltioille ja unioniin liittymisestä neuvotteleville maille 30. maaliskuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/461[1],

– ottaa huomioon asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta lisämäärärahojen ja toteuttamisjärjestelyjen osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen (REACT-EU-väline) 23. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2221[2],

– ottaa huomioon asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse koheesiopoliittisesta tukitoimesta Euroopan pakolaisten auttamiseksi 6. huhtikuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/562 (CARE)[3],

– ottaa huomioon asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse lisäjoustosta, jolla puututaan Venäjän federaation sotilaallisen hyökkäyksen seurauksiin – joustavaa apua alueille koskevat FAST-CARE-toimenpiteet 19. lokakuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2039[4],

– ottaa huomioon kestävän kaupunkikehityksen yhteistyötä varten vuonna 2002 perustetun URBACT-ohjelman,

– ottaa huomioon 30. toukokuuta 2016 hyväksytyn EU:n kaupunkiagendan,

– ottaa huomioon 1. joulukuuta 2020 hyväksytyn alueellisen toimintasuunnitelman 2030,

– ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2024 julkaistun komission yhdeksännen koheesiokertomuksen[5] ja 27. maaliskuuta 2024 annetun komission tiedonannon yhdeksännestä koheesiokertomuksesta (COM(2024)0149),

– ottaa huomioon EU:n koheesion tulevaisuudesta joulukuussa 2024 julkaistun Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun tutkimuksen ”The

---

1 EUVL L 99, 31.3.2020, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj.
2 EUVL L 437, 28.12.2020, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2221/oj.
3 EUVL L 109, 8.4.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/562/oj.
4 EUVL L 275, 25.10.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2039/oj.
5 Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, ”Yhdeksäs taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevä kertomus”, 2024.

future of EU cohesion: Scenarios and their impacts on regional inequalities”,

– ottaa huomioon helmikuussa 2024 annetun komission raportin ”Forging a sustainable future together – Cohesion for a competitive and inclusive Europe”[1],

– ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 31. toukokuuta 2024 antaman lausunnon[2] yhdeksännestä koheesiokertomuksesta,

– ottaa huomioon 21. marraskuuta 2024 annetun alueiden komitean lausunnon ”Vuoden 2027 jälkeinen uudistettu koheesiopolitiikka, jossa ketään ei jätetä jälkeen – AK:n vastaukset yhdeksänteen koheesiokertomukseen ja koheesiopolitiikan tulevaisuutta käsitelleen korkean tason asiantuntijaryhmän raporttiin”,

– ottaa huomioon Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta 9. syyskuuta 2024 julkaistun Euroopan komission raportin ”The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe”,

– ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen osapuolten 21. konferenssissa (COP 21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn sopimuksen (Pariisin sopimus),

– ottaa huomioon Euroopan parlamentin unionin sisäasioiden pääosaston marraskuussa 2024 julkaiseman tutkimuksen ”Streamlining EU Cohesion Funds: addressing administrative burdens and redundancy”[3],

– ottaa huomioon 7. toukokuuta 2025 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU:n raja-alueiden kehitys- ja kasvuvälineestä (BRIDGEforEU)[4],

– ottaa huomioon 3. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Asetetaan ihmiset etusijalle, varmistetaan kestävä ja osallistava kasvu ja hyödynnetään EU:n syrjäisimpien alueiden mahdollisuudet” (COM(2022)0198),

---

1 Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, koheesiopolitiikan tulevaisuutta käsittelevän korkean tason työryhmän raportti ”Forging a sustainable future together – Cohesion for a competitive and inclusive Europe: report of the High-Level Group on the Future of Cohesion Policy”, helmikuu 2024.

2 EUVL C, C/2024/4668, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4668/oj.

3 Euroopan parlamentti, rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikkö, unionin sisäasioiden pääosasto, ”Streamlining EU Cohesion funds – addressing administrative burdens and redundancy”, 2024.

4 Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

– ottaa huomioon kirjeen muodossa annetun maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon[1],

– ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman koheesiopolitiikasta ja alueellisista ympäristöstrategioista ilmastonmuutoksen torjunnassa[2],

– ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman väestönkehityksen suunnanvaihdosta EU:n alueilla koheesiopolitiikan välineitä käyttäen[3],

– ottaa huomioon 14. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman kumppanuuden vahvistamisesta EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa[4],

– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman EU:n taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta: kahdeksas koheesiokertomus[5],

– ottaa huomioon 21. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman mahdollisuuksista lisätä kansallisten viranomaisten tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa[6],

– ottaa huomioon 23. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman osaamispotentiaalin hyödyntämisestä EU:n alueilla[7],

– ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2024 antamansa päätöslauselman koheesiopolitiikasta 2014–2020 – täytäntöönpano ja tulokset jäsenvaltioissa[8]

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön (A10-0066/2025),

A. toteaa, että EU:n politiikkojen ydintä edustava koheesiopolitiikka on EU:n tärkein väline, jolla investoidaan kestävään taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen kehitykseen ja edistetään vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista kaikkialla EU:ssa sen vuosien 2014–2020 ja 2021–2027 monivuotisten rahoituskehysten puitteissa; toteaa, että koheesiopolitiikka, sellaisena kuin se on perussopimuksissa vahvistettu, on olennaisen tärkeä hyvin toimivien

---

1 Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.
2 EUVL C 494, 8.12.2021, s. 26.
3 EUVL C 15, 12.1.2022, s. 125.
4 EUVL C 117, 11.3.2022, s. 18.
5 EUVL C 125, 5.4.2023, s. 100.
6 EUVL C, C/2024/4207, 24.7.2024, ELI*:* http://data.europa.eu/eli/C/2024/4207/oj.
7 EUVL C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
8 EUVL C, C/2024/6562, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

ja kukoistavien sisämarkkinoiden kannalta, sillä se edistää kaikkien EU:n alueiden ja erityisesti vähemmän kehittyneiden alueiden kehitystä;

B. ottaa huomioon, että koheesiopolitiikka on edistänyt taloudellista, sosiaalista ja alueellista lähentymistä EU:ssa erityisesti kasvattamalla esimerkiksi EU:n keskisten ja itäisten jäsenvaltioiden bruttokansantuotteita, joiden arvo suhteessa EU-maiden keskiarvoon on noussut 43 prosentista vuonna 1995 noin 80 prosenttiin vuonna 2023; ottaa huomioon yhdeksännen koheesiokertomuksen huomion siitä, että vuoden 2022 lopussa koheesiopolitiikalla tuettiin yli 4,4:ää miljoonaa yritystä ja luotiin yli 370 000 työpaikkaa näissä yrityksissä; toteaa kertomuksessa korostettavan myös, että koheesiopolitiikan puitteissa tehtävien investointien tuotto on merkittävä ja jokainen vuosien 2014–2020 ja 2021–2027 ohjelmiin investoitu euro kasvattaa unionin bruttokansantuotetta 1,3 eurolla vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että koheesiopolitiikan osuus kaikista julkisista investoinneista EU:ssa oli keskimäärin noin 13 prosenttia[1];

C. ottaa huomioon, että yhtä aikaa yhdeksännen koheesiokertomuksen kanssa esitetyssä komission kertomuksessa ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio: keskeiset saavutukset ja etenemistavat” korostetaan, että yhteisen maatalouspolitiikan maaseudun kehittämistä koskevaan pilariin varatuista varoista 24,6 miljardia euroa eli 8 prosenttia kohdennetaan maaseutualueilla muihin kuin maatalouden alalla tehtäviin investointeihin, mikä muodostaa lähtökohdan keskustelulle maaseutualueiden tulevaisuudesta;

D. ottaa huomioon, että vuosina 2021–2027 koheesiopolitiikassa investoidaan yli 140 miljardia euroa vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen[2], jotta voidaan auttaa parantamaan verkostoja ja infrastruktuureja, tukea luonnonsuojelua, parantaa vihreitä ja digitaalisia taitoja ja edistää työpaikkojen luomista ja julkisten palvelujen tuottamista;

E. ottaa huomioon, että vaikka koheesiopolitiikalla on laajalti tunnustettu ja todistetusti myönteinen vaikutus sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen lähentymiseen, jäljellä on vielä merkittäviä haasteita, joista tärkeimpiä ovat kehityserot valtiotasoa alemmilla hallintotasoilla, alueiden sisällä ja kehitysloukkuun joutuneilla alueilla ja ilmastonmuutoksen vaikutukset väestökehitykseen, vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja yhteyksiin, mutta myös kestävään talouskehitykseen erityisesti vähiten kehittyneillä alueilla sekä maaseudulla ja syrjäisillä alueilla;

---

1 Euroopan komissio, ”Yhdeksäs taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevä kertomus”, mt.

2 Euroopan komissio, ”Yhdeksäs taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevä kertomus”, mt.

F. ottaa huomioon, että koheesiopolitiikka ja EU:n alakohtaiset ohjelmat ovat useaan otteeseen ja tuloksellisesti auttaneet alueita vastaamaan tehokkailla toimilla hätätilanteisiin ja epäsymmetrisiin häiriöihin, kuten covid-19-kriisiin, brexitiin, energiakriisiin ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamaan pakolaiskriisiin sekä myös luonnonkatastrofeihin, vaikka ne eivät ole kriisinhallintavälineitä tai ensisijaisia hätäavun rahoitusvälineitä vaan kuuluvat pitkän aikavälin rakennepolitiikkaan; ottaa huomioon, että tällaiset kriisit ovat viivästyttäneet Euroopan rakenne- ja investointirahastojen täytäntöönpanoa ja että huomattava osa elpymis- ja palautumistukivälineen varoilla rahoitetuista hankkeista on johdettu pääasiassa hankkeista, jotka oli tarkoitus rahoittaa koheesiopolitiikasta;

G. katsoo, että kausia 2014–2020 ja 2021–2027 varten jo toteutetuista toimenpiteistä huolimatta koheesiopolitiikan välineiden ja rahastojen käyttöä ja hallinnointia koskeva sääntelykehys kaipaa edelleen yksinkertaistamista ja että yhteentoimivia digitaalisia välineitä olisi käytettävä paremmin ja niitä olisi kehitettävä edelleen, esimerkiksi perustettava keskitettyjä digitaalisia palvelupisteitä, jotta voidaan yksinkertaistaa menettelyjä, parantaa sidosryhmien luottamusta, vähentää hallinnollista rasitetta, lisätä varainhoidon joustavuutta ja nopeuttaa maksuja niin asianomaisten viranomaisten kuin edunsaajien kannalta; pitää tarpeellisena lisätä mahdollisuuksia käyttää varoja joustavammin, mukaan lukien mahdollisuus rahoittaa kaksikäyttötuotteiden kehittämistä; katsoo, että tulevaa koheesiopolitiikkaa laadittaessa on erittäin tärkeää sisällyttää siihen koko rahoituskauden kattava strateginen kannustin, jota olisi kuitenkin mahdollista arvioida uudelleen rahoituskauden puolivälissä;

H. ottaa huomioon, että vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan varojen alhaisen käyttöasteen (tällä hetkellä vain kuusi prosenttia) syynä ei ole se, etteivätkö jäsenvaltiot tai alueet tarvitsisi niitä, vaan sitä selittävät pikemminkin toimenpideohjelmien hyväksymisen viivästyminen, rahoituskehysten välinen siirtymäkausi, kansallisten hallintoviranomaisten mieltymys NextGenerationEU-välineen käyttöön, rajalliset hallinnolliset valmiudet ja monimutkaiset byrokraattiset menettelyt; katsoo, että jäsenvaltiot ja alueet eivät kenties kiirehdi käyttämään kaikkia käytettävissä olevia varoja siksi, että ne ennakoivat mahdollista lisäaikaa N+2- tai N+3-sääntöjen nojalla;

I. ottaa huomioon, että koheesiota koskevan sääntelykehyksen muuttaminen radikaalisti ohjelmakausien välillä aiheuttaa epävarmuutta asiasta vastaavien viranomaisten ja edunsaajien keskuudessa ja johtaa ylisääntelyyn sekä lisää virheiden määrää (ja tähän liittyviä mainehaittoja ja taloudellisia haittoja), viivästyttää varojen käyttöä ja viime kädessä lisää edunsaajien ja muun väestön tyytymättömyyttä;

J. toteaa, että koheesiorahastojen, hätärahastojen ja alakohtaisten politiikkojen välillä on ajoittain kilpailua;

K. ottaa huomioon, että EU:n alueilla tapahtuvissa väestörakenteen muutoksissa on suuria eroja, sillä toisissa jäsenvaltioissa väestömäärän ennustetaan tulevaisuudessa vähenevän ja toisissa kasvavan; ottaa huomioon, että väestörakenteen muutokset ovat myös alueiden välisiä, kuten syrjäisimmiltä alueilta pois suuntautuva muuttoliike, mutta niissä on yleensä kyse jäsenvaltioiden sisällä maaseudulta kaupunkialueille suuntautuvasta muutosta, jossa naiset ovat edustettuina miehiä vahvemmin, mutta myös muutosta suurkaupunkialueille, jolloin suurten kaupunkien ympärillä sijaitseville pienemmille kuntakeskuksille tulee hankalaksi investoida perusinfrastruktuuriin; katsoo, että terveydenhuollon, koulutuksen ja liikenteen kaltaisten keskeisten palvelujen tarjontaa on vahvistettava kaikilla alueilla mutta erityisesti maaseudulla ja syrjäisillä alueilla; katsoo, että on kiinnitettävä enemmän huomiota väestökadosta ja palvelujen riittämättömyydestä kärsiviin alueisiin, sillä ne tarvitsevat kohdennettuja toimenpiteitä, joilla nuoria kannustetaan pysymään alueilla yrittäjyyshankkeiden, korkealaatuisen maatalouden ja kestävän matkailun avulla;

L. katsoo, että on erittäin tärkeää ottaa huomioon ikääntyvä väestö, jotta varmistetaan, että eri sukupolviin kuuluvia kohdellaan oikeudenmukaisesti, ja sitä kautta vahvistetaan erityisesti nuorten osallistumista;

M. ottaa huomioon, että kaupunkialueita rasittavat uudet haasteet, jotka johtuvat kaupunkeihin suuntautuvista muuttovirroista sekä asuntojen ja energian hintojen noususta, ja toteaa, että niiden ratkaisemiseksi on rakennettava riittävästi asuntoja ja otettava käyttöön uusia ympäristönsuojelu- ja energiansäästötoimenpiteitä, kuten peruskorjausten nopeuttaminen energiaköyhyyden torjumiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi; katsoo, että EU:n koheesiopolitiikalla olisi osaltaan autettava luomaan kohtuuhintaisten ja saavutettavissa olevien asuntojen markkinat kaikille EU:ssa, erityisesti pieni- ja keskituloisille kotitalouksille, kaupungeissa asuville, lapsiperheille, naisille ja nuorille;

N. ottaa huomioon, että EU:n kaupunkiagendan tehokas täytäntöönpano voi vahvistaa kaupunkien kykyä edistää koheesiotavoitteita ja siten parantaa kansalaisten elämänlaatua ja taata EU:n varojen tehokkaamman käytön;

O. toteaa, että erityistä huomiota on syytä kiinnittää maaseutualueisiin sekä teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin ja vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista, aivovuodosta, ilmastoriskeistä ja vesipulasta kärsiviin EU:n alueisiin, kuten syrjäisimpiin alueisiin, ja erityisesti näiden alueiden tai EU:n reunoilla sijaitseviin saariin, harvaan asuttuihin alueisiin, saariin

sekä vuoristo- ja rajaseutualueisiin ja myös rannikko- ja merialueisiin;

P. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on luonut uuden geopoliittisen todellisuuden, joka on vaikuttanut voimakkaasti Ukrainan, Valko-Venäjän ja Venäjän raja-alueilla sekä ehdokasmaissa kuten Ukrainassa ja Moldovassa asuvan väestön työllisyyteen, talouskehitykseen ja mahdollisuuksiin sekä yleiseen hyvinvointiin, ja toteaa, että nämä alueet tarvitsevat sen vuoksi erityistä huomiota ja tukea esimerkiksi sopeuttamalla koheesiopolitiikkaa asianmukaisella tavalla; ottaa huomioon, että tämä sota on saanut ennennäkemättömän määrän ihmisiä hakemaan suojaa EU:sta, mikä aiheuttaa lisärasitetta paikallisyhteisöille ja -palveluille; ottaa huomioon, että EU:n yhteinen turvallisuus on vahvasti riippuvainen EU:n ulkorajoilla sijaitsevien alueiden elinvoimaisuudesta ja hyvinvoinnista;

Q. ottaa huomioon, että Pohjois-Irlannin ainutlaatuinen tilanne edellyttää PEACE-ohjelmien etuihin perustuvaa räätälöityä lähestymistapaa, jossa tarkastellaan, miten laajempi koheesiopolitiikka voi hyödyttää sovintoprosessia;

R. ottaa huomioon, että 79 prosenttia niistä kansalaisista, jotka ovat tietoisia EU:n koheesiopolitiikan puitteissa rahoittamista hankkeista, on sitä mieltä, että EU:n rahoittamilla hankkeilla on myönteinen vaikutus alueilla[1], ja katsoo tämän edistävän myönteistä suhtautumista EU:hun;

S. ottaa huomioon, että yleinen tietoisuus EU:n koheesiopolitiikan puitteissa rahoittamista hankkeista on vähentynyt kaksi prosenttiyksikköä vuodesta 2021[2], minkä vuoksi olisi pyrittävä nykyistäkin laajempaan hajauttamiseen, jotta koheesiopolitiikka saadaan tuotua vieläkin lähemmäs kansalaisia;

1. korostaa, että koheesiopolitiikan alueellinen ja paikallinen painottuneisuus, paikkalähtöinen lähestymistapa ja strateginen suunnittelu sekä sen hajautettu ohjelmasuunnittelu ja täytäntöönpanomalli, joka perustuu kumppanuusperiaatteeseen, jolla pannaan tehostetusti täytäntöön eurooppalaiset käytännesäännöt, talouden ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallistumiseen ja monitasoiseen hallintoon, ovat politiikan keskeisiä ja selkeitä osatekijöitä ja määrittävät sen tehokkuuden; on vakuuttunut siitä, että tätä koheesiopolitiikan mallia olisi jatkettava kaikilla alueilla ja että olisi vahvistettava mahdollisuuksien mukaan sen roolia EU:n tärkeimpänä pitkän aikavälin investointivälineenä, jolla vähennetään eroja, varmistetaan taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus ja edistetään alueellista ja paikallista kestävää

---

1 Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto ja viestinnän pääosasto, ”Citizens’ awareness and perceptions of EU Regional Policy”, Flash-eurobarometri nro 531, 2023.

2 Flash-eurobarometri nro 531, mt.

kasvua EU:n strategioiden mukaisesti ja suojellaan ympäristöä, ja roolia EU:n kilpailukyvyn ja oikeudenmukaisen siirtymän keskeisenä edistäjänä sekä autetaan selviytymään edessä olevista haasteista;

2. kehottaa tekemään selkeän rajan koheesiopolitiikan ja muiden välineiden välille, jotta vältetään päällekkäisyydet ja kilpailu EU:n välineiden välillä, varmistetaan eri toimien täydentävyys ja lisätään EU:n tuen näkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä; toteaa tässä yhteydessä, että elpymis- ja palautumistukivälineen varat on sidottu taloudelliseen kehitykseen ja kasvuun mitenkään erityisesti painottamatta alueiden välistä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta; on huolissaan komission suunnitelmista soveltaa tulosperusteista lähestymistapaa Euroopan rakenne- ja investointirahastoihin; toteaa, että tulosperusteisilla mekanismeilla voi olla keskeinen merkitys politiikan tehostamisessa ja tulossuuntautuneisuuden lisäämisessä, mutta varoittaa, että tätä mallia ei pidä soveltaa yleispätevästi, ja suhtautuu erittäin epäilevästi ehdotuksiin kytkeä ERI-rahastojen varojen maksaminen keskitetysti määriteltyjen uudistustavoitteiden täyttämiseen, varsinkin jos uudistustavoitteet eivät kuulu aluetason toimivaltaan;

3. vastustaa kaikkia EU:n rahoitusohjelmien uudistuksia, jotka pyrkivät ylhäältä alaspäin suuntautuvaan keskittämiseen, ja toteaa tämän koskevan myös yhteistyössä hallinnoitavia ohjelmia, kuten koheesiopolitiikkaa ja yhteistä maatalouspolitiikkaa, ja kannattaa päätöksenteon hajauttamista paikallis- ja aluetasolle nykyistä enemmän; kehottaa lisäämään paikallis- ja alueviranomaisten sekä talouden ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallistumista yhteistyössä hallinnoitavien EU:n ohjelmien kaikissa vaiheissa valmistelusta ja ohjelmasuunnittelusta täytäntöönpanoon, toteutukseen ja arviointiin, koska alueiden taloudellinen ja sosiaalinen kehitys ja alueiden välinen koheesio voidaan toteuttaa vain kaikkien toimijoiden välisen hyvän yhteistyön pohjalta;

4. korostaa, että Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolla (maaseuturahasto) on koheesiopolitiikan rahastojen ohella keskeinen asema maaseutualueiden tukemisessa; korostaa, että maaseuturahaston suunnittelussa on noudatettava koheesiopolitiikan rahastoja koskevia sääntöjä synergian edistämiseksi ja monirahoitteisten maaseudun kehittämishankkeiden helpottamiseksi;

5. on vakuuttunut siitä, että koheesiopolitiikka voi täyttää tehtävänsä jatkossakin vain, jos sillä on vankka rahoitus; tähdentää tämän tarkoittavan, että tulevalle koheesiopolitiikalle on annettava riittävä rahoitus vuoden 2027 jälkeiseksi rahoituskaudeksi; korostaa, että on tarjottava määrältään riittävän suuri ja helposti saatavilla oleva rahoitus, jotta koheesiopolitiikka voi edelleen täyttää tehtävänsä EU:n tärkeimpänä investointipolitiikkana, samalla kun säilytetään joustavuus mahdollisiin uusiin haasteisiin vastaamiseksi, mukaan lukien mahdollisuus rahoittaa kaksikäyttötuotteiden kehittämistä, ja

jotta paikallisviranomaiset, sidosryhmät ja edunsaajat voivat edistää tehokkaasti paikallista kehitystä; on vakaasti sitä mieltä, että koheesiopolitiikan selkeä pitkän aikavälin strateginen painopiste ja tavoitteet eivät saisi kärsiä siitä, että EU kykenee tarjoamaan joustavia ratkaisuja ennakoimattomiin haasteisiin;

6. korostaa, että EU:n seuraava monivuotinen rahoituskehys ja vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelmien väliarviointi ovat tärkeitä tulevaisuuden koheesiopolitiikan laatimisen kannalta; muistuttaa, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä 2028–2034 vuoden 2027 jälkeiselle koheesiopolitiikalle annettujen määrärahojen on oltava kunnianhimoisemmat; kehottaa varmistamaan tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, että koheesiopolitiikka saa edelleen reaalisesti vähintään yhtä paljon rahoitusta kuin kuluvalla kaudella; kehottaa lisäksi säilyttämään koheesiopolitiikan omana otsakkeenaan uudessa monivuotisessa rahoituskehyksessä; korostaa, että koheesiopolitiikkaa olisi suojeltava tilastollisilta vaikutuksilta, jotka voivat muuttaa EU:n keskimääräistä BKT:tä ja siten alueiden tukikelpoisuutta; toteaa jälleen, että tarvitaan uusia EU:n omia varoja;

7. ehdottaa siksi, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä parannetaan mahdollisuuksia vastata ennakoimattomiin tarpeisiin, minkä vuoksi siinä on muun muassa oltava riittävät liikkumavarat ja joustot alusta alkaen; korostaa tässä yhteydessä kuitenkin, että koheesiopolitiikka ei ole kriisiväline eikä sen päätavoitteista eli pitkän aikavälin investointitarkoituksesta saisi poiketa; kehottaa vahvistamaan Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa, myös ennakkomaksujen osalta, ja tekemään siitä vähemmän byrokraattisen ja helpommin käytettävissä olevan, jotta siitä voidaan jalostaa asianmukainen väline, jolla voidaan vastata riittävällä tavalla tulevien luonnonkatastrofien tai terveysuhkien taloudellisiin, sosiaalisiin ja alueellisiin seurauksiin; korostaa, että parlamentin on tarpeen valvoa hätärahastoja ja -välineitä riittävällä tavalla;

8. toteaa, että tietyissä tapauksissa on tarpeen käyttää myös tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS) tason 3 luokittelua siten, että huomioidaan että kaikilla NUTS 2 -alueilla vallitsevat kehityserot; katsoo, että alueellisen asukaskohtaisen BKT:n on edelleen oltava tärkein peruste päätettäessä jäsenvaltioiden välisistä koheesiopolitiikan määrärahoista; pitää myönteisenä, että parlamentin useiden pyyntöjen jälkeen komissio on alkanut harkita muita perusteita[1], kuten kasvihuonekaasupäästöjä, väestötiheyttä, koulutustasoa ja työttömyysastetta, jotta alueiden sosioekonomisesta tilanteesta saataisiin parempi yleiskuva;

---

[1] Euroopan tilintarkastustuomioistuin, ”Nopea tilannearvio – Koheesiopolitiikan määrärahojen jakaminen jäsenvaltioille vuosiksi 2021–2027”, maaliskuu 2019.

9. painottaa, että oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuus on yleinen ehdollisuus, jossa otetaan huomioon oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ja valvotaan sitä ja joka on edellytys koheesiopolitiikan rahoituksen saamiselle sen varmistamiseksi, että unionin varoja käytetään avoimesti, tasapuolisesti ja vastuullisesti moitteetonta varainhoitoa noudattaen; katsoo, että koheesiopolitiikan täytäntöönpanossa on vahvistettava oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien kunnioittamista ja varmistettava, että kaikki toimet ovat johdonmukaisia demokratian periaatteiden, sukupuolten tasa-arvon ja ihmisoikeuksien, kuten työntekijöiden, vammaisten henkilöiden ja lasten oikeuksien, tukemisen kanssa; korostaa Euroopan petostentorjuntaviraston ja Euroopan syyttäjänviraston tärkeää merkitystä unionin taloudellisten etujen suojaamisessa;

10. kehottaa jatkamaan toimia koheesiopolitiikan varoja EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla koskevien sääntöjen ja hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamiseksi, joustavoittamiseksi ja virtaviivaistamiseksi ja niiden välisten synergioiden vahvistamiseksi hyödyntämällä kaikin tavoin saatavilla olevia teknologioita varojen käyttöön saamisen ja tehokkuuden lisäämiseksi ja käyttämällä tässä pohjana olemassa olevaa ja vakiintunutta yhteistyöhön perustuvaa hallinnointikehystä, jotta voidaan lujittaa käyttäjien luottamusta ja siten kannustaa laajempaa talouden ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden joukkoa osallistumaan tuettuihin hankkeisiin ja maksimoida varojen vaikutus; peräänkuuluttaa lisää aloitteita, joilla mahdollistetaan koheesiovarojen parempi käyttöaste, ja mainitsee esimerkkeinä yhteisrahoitustasojen nostamisen, ennakkomaksujen korottamisen ja investointien korvauksien nopeuttamisen; kehottaa antamaan paikallishallinnolle ja erityisesti pieniä yhteisöjä edustavalle hallinnolle teknistä koulutusta varojen hallinnoinnin parantamiseksi; korostaa siksi, että on tärkeää vahvistaa yhden tarkastuksen periaatetta, laajentaa yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja edelleen ja vähentää kaksinkertaisia tarkastuksia ja sellaisia tarkastuksia, joissa on päällekkäisyyttä saman hankkeen ja tuensaajan kansallisen ja alueellisen valvonnan kanssa, jotta voidaan poistaa se mahdollisuus, että virheet toistetaan seuraavina toteutusvuosina;

11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sallimaan alueille enemmän joustovaraa jo ohjelmasuunnitteluvaiheessa, jotta voidaan ottaa huomioon niiden erityistarpeet ja -piirteet, ja korostaa tarvetta ottaa mukaan talouden ja kansalaisyhteiskunnan toimijat; korostaa, että temaattinen keskittäminen oli tärkeä tekijä koheesiopolitiikan mukauttamisessa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin; pyytää siksi komissiota esittämään kaikki temaattisen keskittämisen toteutukseen liittyvät havainnot ja ottamaan niistä oppia tulevissa lainsäädäntöehdotuksissa;

12. toteaa, että vihreä ja digitaalinen siirtymä sekä väestörakenteen muutos luovat haasteita mutta myös mahdollisuuksia taloudellisen,

sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen saavuttamisen kannalta; toteaa, että tilastoissa pienemmät korkean tulotason alueet voivat peittää laajemmalla alueella vallitsevat talousongelmat; on tietoinen siitä, että alueelliset erot ovat vaarassa lisääntyä, sosiaalinen eriarvoisuus syventyä ja siirtymäprosessiin liittyvä, maantieteellisesti epätasaisesti jakautuva tyytymättömyys lisääntyä; korostaa, että EU:n kestävyys- ja ilmastotavoitteet on saavutettava ja että on ylläpidettävä yhteistä talouskasvua vahvistamalla unionin kilpailukykyä; vaatii tästä syystä laatimaan eurooppalaisen strategian, jolla taataan tasapainoinen kasvu EU:ssa ja täytetään kunkin alueen erityistarpeet; toistaa olevansa sitoutunut vihreään siirtymään ja digitaaliseen siirtymään, koska ne luovat mahdollisuuksia parantaa EU:n kilpailukykyä; korostaa tarvetta investoida infrastruktuurihankkeisiin, joilla parannetaan yhteyksiä erityisesti kestävän ja älykkään liikenteen alalla, sekä energia- ja digitaaliverkkoihin, jotta varmistetaan, että kaikki alueet, myös syrjäiset ja vähemmän kehittyneet, tulevat täysin osaksi sisämarkkinoita ja hyötyvät tasapuolisesti sen tarjoamista mahdollisuuksista; korostaa siksi tarvetta tukea vihreiden teollisuudenalojen kehittämistä ja vaalia paikallisia erikoisuuksia ja perinteitä, jotta parannetaan talousympäristön ja kansalaisyhteiskunnan kykyä selviytyä tulevista haasteista;

13. vaatii, että koheesiopolitiikan on oltava jatkossakin johdonmukainen innovoinnin lisäämiseen ja EU:n sisämarkkinoiden loppuun saattamiseen tähtäävän pyrkimyksen kanssa, kuten Euroopan kilpailukykyä koskevassa Draghin raportissa esitetyissä päätelmissäkin todetaan; korostaa alueellisten erojen yhteydessä pitkäaikaista innovaatiokuiluongelmaa ja kannattaa räätälöityä, paikkalähtöistä lähestymistapaa innovoinnin ja taloudellisen lähentymisen edistämiseksi eri alueilla ja innovointikuilun kaventamiseksi; kehottaa vahvistamaan paikallisen ja alueellisen innovoinnin roolia kilpailukykyisten tutkimus- ja innovointiekosysteemien rakentamisessa ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä; viittaa uusiin EU:n aloitteisiin, kuten alueellisiin innovaatiolaaksoihin ja alueellisen innovoinnin kumppanuuksiin, joilla pyritään yhdistämään alueet, joiden innovoinnin tuloksellisuuden tasot eroavat toisistaan, ja kaventamaan innovointikuilua; katsoo, että näin toimimalla vahvistetaan alueellista riippumattomuutta ja annetaan paikallis- ja alueviranomaisille mahdollisuus muovata EU:n politiikkoja ja tavoitteita omien erityistarpeidensa, ominaispiirteidensä ja valmiuksiensa mukaan ja turvataan samalla kumppanuusperiaate;

14. on vakuuttunut siitä, että koheesiopolitiikalla on edelleen edistettävä oikeudenmukaisen siirtymän periaatetta siten, että otetaan huomioon alueiden erityistarpeet ja mitään aluetta tai ketään ei jätetä jälkeen; kehottaa rahoittamaan oikeudenmukaisen siirtymän prosessia jatkossakin siten, että oikeudenmukaisen siirtymän rahasto sisällytetään kokonaisuudessaan yhteisiä säännöksiä koskevaan asetukseen ja sen varat vuoden 2027 jälkeiselle ohjelmakaudelle ovat

suuremmat; korostaa kuitenkin tarvetta arvioida oikeudenmukaisen siirtymän rahaston vaikutusta tukikelpoisten alueiden muutokseen ja tarkentaa sen lähestymistapaa uudessa monivuotisessa rahoituskehyksessä havaintojen ja konkreettisten toimenpiteiden perusteella varmistaen kuitenkin, että rahasto pysyy osana koheesiopolitiikkaa, jotta voidaan varmistaa asianomaisten yhteisöjen taloudellinen ja sosiaalinen hyvinvointi;

15. korostaa, että koheesiopolitiikan ja EU:n talouden ohjausjärjestelmän välistä suhdetta on tehostettava välttäen rankaisevaa lähestymistapaa; korostaa, että eurooppalaisen ohjausjakson olisi oltava SEUT 174 ja 175 artiklan mukaisten koheesiopolitiikan tavoitteiden mukainen; kehottaa alueita osallistumaan näiden tavoitteiden saavuttamiseen ja kehottaa vahvistamaan alueellista lähestymistapaa; kehottaa pohtimaan makrotaloudellisen ehdollisuuden käsitettä ja selvittämään mahdollisuutta korvata tämä käsite uusilla ehdollisuuden muodoilla, jotta voitaisiin ottaa paremmin huomioon edessä olevat uudet haasteet;

16. on huolissaan siitä, että kehitysloukkuun on jäänyt yhä enemmän alueita, joiden talouskehitys on pysähtynyt, jotka kärsivät jyrkästä väestökadosta ja joilla keskeisiä palveluita on saatavilla vain rajallisesti; kehottaa siksi korottamaan keskeisten palvelujen vahvistamiseen tähtäävien hankkeiden yhteisrahoitusta; korostaa koheesiopolitiikan välineiden osaa tuettaessa eri alueita ja paikallisalueita, joilla on sellaisia väestörakenteen kehitykseen liittyviä haasteita, jotka vaikuttavat kotiseudulle jäämistä koskevan oikeuden tosiasialliseen toteutumiseen, ja mainitsee näistä haasteista väestökatoon, ikääntymiseen, sukupuolten epätasapainoon, aivovuotoon, osaamisvajeeseen ja alueiden väliseen työvoiman epätasapainoon liittyvät haasteet; toteaa, että näiden ilmiöiden torjumiseksi tarvitaan kohdennettuja taloudellisia kannustimia ja rakenteellisia toimia; kehottaa tässä yhteydessä panemaan täytäntöön kohdennettuja ohjelmia, joilla houkutellaan, kehitetään ja säilytetään osaamista, erityisesti alueilla, joilta lähtee huomattava määrä ammattitaitoisia työntekijöitä, edistämällä sellaisia koulutus-, kulttuuri-, yrittäjyys- ja innovointiekosysteemejä, jotka vastaavat paikallisia ja alueellisia taloudellisia tarpeita ja mahdollisuuksia;

17. toteaa, että on tärkeää tukea ja rahoittaa räätälöityjä ratkaisuja sellaisille alueille, joilla on pitkäaikaisia ja vakavia taloudellisia vaikeuksia tai vakavia pysyviä luontoon tai väestörakenteeseen liittyviä haittoja; toteaa jälleen, että on pidettävä yllä ja parannettava laadukkaiden keskeisten palvelujen (kuten koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen) tarjontaa sekä liikenne- ja digitaalisia yhteyksiä näillä alueilla, edistettävä niiden talouden monipuolistamista ja työpaikkojen luomista sekä autettava niitä vastaamaan haasteisiin, joita aiheuttavat muun muassa maaseudun autioituminen, väestön ikääntyminen, köyhyys, väestökato, yksinäisyys ja eristyneisyys sekä haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille, kuten vammaisille henkilöille, tarjolla olevien

mahdollisuuksien puute; korostaa tarvetta asettaa etusijalle strategisten alojen, kuten uusiutuvan energian, kestävän matkailun, digitaalisen innovoinnin ja infrastruktuurin, kehittäminen ja riittävä rahoitus tavalla, joka on räätälöity kunkin alueen taloudellisen potentiaalin ja resurssien mukaan, jotta voidaan luoda laajemmat edellytykset sisäsyntyiselle kasvulle ja tasapainoiselle kehitykselle kaikilla alueilla, erityisesti maaseudulla, syrjäisillä ja vähemmän kehittyneillä alueilla, raja-alueilla, saarilla ja syrjäisimmillä alueilla; palauttaa mieliin maaseudun ja kaupunkien välisten vahvojen yhteyksien merkityksen sekä sen, että on tärkeää tarjota erityistä tukea maaseutualueiden naisille;

18. korostaa, että tarvitaan räätälöity toimintamalli SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määriteltyjä syrjäisimpiä alueita varten, sillä ne kohtaavat ainutlaatuisia ja kumulatiivisia rakenteellisia haasteita, jotka johtuvat niiden syrjäisestä sijainnista, markkinoiden pienestä koosta, herkkyydestä ilmastonmuutokselle ja taloudellisista riippuvuuksista; korostaa, että nämä pysyvät rajoitteet, kuten oman talouden pieni koko, suuri etäisyys Euroopan mantereesta, sijainti lähellä kolmansia maita, useimpien alueiden kaksinkertainen eristäytyneisyys ja tuotantoalan yksipuolisuus, aiheuttavat lisäkustannuksia ja heikentävät kilpailukykyä, mikä tekee niiden sopeutumisesta vihreään ja digitaaliseen siirtymään erityisen monimutkaista ja kallista; tähdentää, että syrjäisimmillä alueilla on paljon mahdollisuuksia kehittyä edelleen keskeisillä aloilla, kuten sininen talous, kestävä maatalous, uusiutuvat energialähteet, avaruusala, tutkimus tai ekomatkailu, esimerkiksi parempien alueellisten yhteyksien avulla; toistaa komissiolle kehotuksensa tarkastella asianmukaisesti kaikkien uusien lainsäädäntöehdotusten vaikutuksia syrjäisimpiin alueisiin, jotta vältetään suhteettomat sääntelytaakat ja alueiden talouksiin kohdistuvat haittavaikutukset, ja toteaa ajaneensa tätä asiaa jo pitkään;

19. korostaa, että kaupungeilla ja suurkaupunkialueilla on omia haasteita, kuten huomattavia köyhyyssaarekkeita, asumiseen liittyviä ongelmia, liikenteen ruuhkautumista ja ilmanlaatuongelmia, jotka aiheuttavat epäyhtenäisen aluekehityksen luomia haasteita sosiaaliselle ja taloudelliselle yhteenkuuluvuudelle; korostaa tarvetta kaupunkeja varten laaditulle toimintaohjelmalle; kehottaa syventämään kaupunkien yhteyksiä pienemmät kaupungit kattaviin toiminnallisiin kaupunkiseutuihin sen varmistamiseksi, että taloudelliset ja sosiaaliset hyödyt jakautuvat tasaisemmin koko alueelle; korostaa tarvetta vahvistaa EU:n kaupunkiagendan aloitteiden ja koheesiopolitiikan välineiden välistä koordinointia suosimalla yhdennettyä lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon alueelliset erityispiirteet ja uudet haasteet; kehottaa lisäksi parantamaan alue- ja paikallisviranomaisten sekä kaupunkien ja kaupunkiviranomaisten mahdollisuuksia saada EU:n rahoitusta suoraan muun muassa laajentamalla yhdennettyjen alueellisten investointien käyttöä;

20. korostaa tarvetta jatkaa ja lisätä koheesiopolitiikan kehyksessä tehtäviä investointeja kohtuuhintaiseen asumiseen ja toteaa, että sillä on suuri merkitys sekä alueille että kaupungeille; korostaa tarvetta edistää siihen tehtäviä muutoksia, kun on kyse asumisen investoinneista, jotka tehdään muilla keinoin kuin nykyisiä kahta mahdollisuutta (energiatehokkuus ja sosiaalinen asuntotuotanto) hyödyntämällä; korostaa koheesiopolitiikan tärkeää roolia näiden aloitteiden toteuttamisessa ja koordinoinnissa; katsoo lisäksi, että on tärkeää sisällyttää kohtuuhintainen asuminen Urbact-aloitteeseen;

21. tähdentää vahvojen ulkoraja-alueiden strategista merkitystä EU:n turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn kannalta; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita ja alueita, joihin Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota vaikuttaa, erityisesti EU:n itärajalla sijaitsevia alueita, tarkistamalla alueellisia valtiontukia koskevia suuntaviivoja[1], käyttämällä koheesiopolitiikan räätälöityjä välineitä ja investointeja sekä auttamalla niitä hyödyntämään mahdollisimman hyvin koheesiopolitiikan rahastojen, myös Interreg-ohjelman, tarjoamia mahdollisuuksia joustavasti, jotta autetaan niitä selviytymään sodan haitallisista sosioekonomisista vaikutuksista väestöön ja alueisiin; kehottaa lisäksi tukemaan ehdokasmaita, kuten Ukrainaa ja Moldovaa, ympäröiviä alueita, jotta voidaan vahvistaa niiden yhteyksiä ja edistää niiden yhdentymistä EU:hun;

22. korostaa yleensäkin alueellisen yhteistyön ja varsinkin rajat ylittävän yhteistyön lisäarvoa; korostaa Interregin merkitystä raja-alueille, myös syrjäisimmille alueille; korostaa sen tärkeää roolia näiden alueiden kehityksen edistämisessä ja rajatylittävien esteiden poistamisessa muun muassa vahvistamalla luottamusta rajan molemmin puolin, kehittämällä liikenneyhteyksiä, tunnistamalla ja vähentämällä oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä sekä lisäämällä rajatylittävien julkisten palvelujen tarjontaa ja käyttöä; katsoo Interreg-ohjelman olevan EU:n tärkein väline, jolla voidaan puuttua pelastuspalvelujen rajatylittävää toimintaa hankaloittaviin sitkeisiin esteisiin, ja ehdottaa, että pelastuspalvelut asetetaan selkeämmin näiden ohjelmien painopisteeksi; korostaa, että raja-alueilla, myös EU:n ulkorajoilla hyökkääjämaiden rajanaapureina sijaitsevilla alueilla, on usein erityisiä haasteita; katsoo, että moninkertaisten haasteiden kanssa kamppailevia EU:n raja-alueita on tuettava, ja katsoo, että niille on annettava enemmän resursseja; on tyytyväinen uuteen EU:n raja-alueiden kehitys- ja kasvuvälinettä koskevaan asetukseen; korostaa pienimuotoisten ja rajat ylittävien hankkeiden merkitystä ja tähdentää, että ne on saatava pantua tehokkaasti täytäntöön paikan päällä; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti raja-alueilla järjestettäviä

---

1 Komission tiedonanto, annettu 29. huhtikuuta 2021, alueellisia valtiontukia koskevista suuntaviivoista (EUVL C 153, 29.4.2021, s. 1).

tiedotuskampanjoita rajat ylittävän yhteistyön vaikutusten maksimoimiseksi;

23. palauttaa mieliin, että on pikemminkin tuettava koheesiota kuin vain keskityttävä noudattamaan koheesioon kohdistuvien haittavaikutusten välttämisen periaatetta, joka tarkoittaa sitä, että mitkään toimet eivät saisi haitata lähentymisprosessia tai edistää alueellisia eroja; kehottaa sisällyttämään nämä periaatteet vahvemmin monialaisina periaatteina kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin sen varmistamiseksi, että niillä tuetaan SEUT 3 ja 174 artiklassa vahvistettuja sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteita; kehottaa lisäksi komissiota antamaan omat suuntaviivat siitä, miten nämä periaatteet pannaan täytäntöön ja miten niitä voidaan valvoa kaikissa EU:n toimintapolitiikoissa, ja kiinnittämään erityistä huomiota EU:n lainsäädännön vaikutukseen vähemmän kehittyneiden alueiden kilpailukykyyn; toistaa, että uusissa lainsäädäntöehdotuksissa on otettava asianmukaisesti huomioon paikalliset ja alueelliset realiteetit; ehdottaa, että komissio voisi hyödyntää innovatiivisia välineitä, kuten RegHub-verkostoa (alueellisten keskusten verkosto), tietojen keräämiseen EU:n politiikan vaikutuksista alueisiin; korostaa siksi tarvetta vahvistaa EU:n lainsäädännön alueellisten vaikutusten arviointia ja samalla vahvistaa muiden asiaa koskevien politiikkojen alueellisia näkökohtia; painottaa, että yhteenkuuluvuuden edistäminen olisi myös katsottava keinoksi edistää solidaarisuutta ja keskinäistä tukea jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välillä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan toimiaan koheesiopolitiikan hyödyistä tiedottamiseksi ja näiden hyötyjen näkyvyyden lisäämiseksi, millä osoitetaan kansalaisille EU:n konkreettiset vaikutukset, ja toteaa, että nämä ovat keskeisiä välineitä vastattaessa euroskeptisyyteen; on tyytyväinen siihen, että Kohesio-alustasta on julkaistu monikielinen versio;

24. panee huolestuneena merkille, että jäsenvaltioiden köyhimmille alueilleen osoittama kansallinen rahoitus on viime vuosina vähentynyt huomattavasti; muistuttaa, että on tärkeää noudattaa EU:n täydentävyysperiaatetta; kehottaa komissiota varmistamaan, että kansalliset viranomaiset ottavat sisäisen koheesion asianmukaisesti huomioon rakenne- ja investointirahastojen hankkeiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa;

25. vaatii, että koheesiopolitiikkaa on mukautettava alueellisten tarpeiden lisäksi myös pienimmän mittakaavan tarpeisiin eli varojen on oltava pienimpien hankkeiden ja niiden toteuttajien saatavilla; huomauttaa, että näiden hankkeiden aloitteet ovat usein kaikkein innovatiivisimpia ja niillä on merkittävä vaikutus maaseudun kehittämiseen; toistaa, että näiden rahoitusvarojen olisi oltava kaikkien saatavilla hankkeiden koosta tai laajuudesta riippumatta; kannattaa Cohesion Alliance -ryhmittymän kehotusta uudistaa vuoden 2027 jälkeistä koheesiopolitiikkaa sellaiseksi, jossa ketään ei jätetä jälkeen;

26. korostaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen viivästyminen ja se, että jäsenvaltiot ovat painottaneet enemmän elpymis- ja palautumistukivälineen varojen ohjelmasuunnittelua, ovat johtaneet huomattaviin viivästyksiin ohjelmakaudella 2021–2027; korostaa ajoissa sopuun pääsemisen merkitystä seuraavalle rahoituskehykselle ja vaatii, että yhteisiä säännöksiä koskeva asetus ja talousarvioneuvottelut on saatava päätökseen vähintään vuotta ennen uuden rahoituskauden alkua, jotta jäsenvaltiot voivat laatia kansalliset rahoitusstrategiansa hyvissä ajoin pystyäkseen siirtymään onnistuneesti seuraavalle rahoituskaudelle sekä varmistamaan olemassa olevien ERI-rahastoista rahoitettujen hankkeiden jatkumisen;

27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, Euroopan alueiden komitealle ja jäsenvaltioiden kansallisille ja alueellisille parlamenteille.